

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Home Affairs FDHA
Federal Social Insurance Office FSIO

Prevenција za zaposlene (2. stub)

**Uštedjeni kapital:
Ne zaboravite svoju
preventivnu štednju!**

U ovoj brošuri nalazim sve važne informacije na temu Uštedjeni kapital.

Kome je upućena ova brošura?

Moram brinuti o svom uštedjenom kapitalu ako se jedna od sljedećih situacija odnosi na mene:

- 1 Mijenjam poslodavca.
- 2 Nakon prekida počinjem raditi na novom radnom mjestu.
- 3 Želim da dopunim svoj depozit za prevenciju.
- 4 Smanjujem obim rada ili prestajem raditi, ali nisam još u penziji.
- 5 Nezaposlen / nezaposlena sam.
- 6 Želim da podignem uštedjeni kapital prije starosne dobi za penziju.
- 7 Razvodim se.
- 8 Postaću invalid.
- 9 Dolazim u starosnu dob za penziju.
- 10 Šta se dešava kod nastupanja moje smrti?

Najvažniji izrazi su objašnjeni u rječniku na kraju ove brošure.

Uvod

Šta znači uštedjeni kapital?

Ako ste osigurani u poslovnoj prevenciji, to znači da štedite novac za takozvani depozit za starost. On se sastoji od doprinosa, koje vi lično i vaš poslodavac uplaćujete na ime penzije, kao i od kamata, koje na taj iznos dobivate. Novac se nalazi kod penzionog fonda, koji ga ulaže i njime upravlja. Ako istupite iz penzionog fonda, on vam mora ispostaviti obračun iz kojeg se jasno vidi iznos koji vam duguje, a koji se zove uštedjeni kapital (ili izlazni kapital). Ovaj novac je dio vaše preventivne štednje za penziju. Zbog toga se mora prenijeti u penzioni fond vašeg novog poslodavca. Ukoliko to nije moguće, onda se novac prebacuje na neku ustanovu za štednju po vašem izboru.

Bitno je da se brinete o vašem uštedjenom kapitalu.

Imate izbor da vaš uštedjeni kapital na ime štednje prebacujete kod neke banke ili kod neke nezavisne ustanove za štednju (koja nije vezana za banku). Ili možete napraviti polisu štednje kod nekog osiguranja i dati da se vaš uštedjeni kapital tamo prebacuje. Na iznos na računu štednje dobivate kamate. Na vama je da se odlučite za neke od mogućnosti, koje vam tržište nudi, i da odluku o vašem izboru što prije javite vašem prijašnjem penzionom fondu. Vaš prijašnji penzioni fond ili vaš bivši poslodavac vam ne mogu propisati neku određenu ustanovu za štednju kapitala.

Bitno je da brinete o tom uštedjenom kapitalu i da se uvjerite da se on uredno prebacuje, bilo u penzioni fond vašeg novog poslodavca ili u neku od ustanova za štednju kapitala. Novi penzioni fond odnosno ustanova za štednju će vam dostaviti potvrdu o primitku kapitala po prelasku u novi fond ili ustanovu.

Brošura vas informiše o vašim pravima i obavezama i obavještava vas o tome, gdje se možete obratiti ako imate pitanja.

Odgovori na vaša pitanja

Čuvajte vaše dokaze o osiguranju.

Kako mogu znati da li sam (bio) osiguran / (bila) osigurana u 2. stubu?

Na vašim platnim listama možete provjeriti, da li se uplaćuje doprinos na ime prevencije za zaposlene. Osim toga Vam Vaš penzioni fond (ustanova za prevenciju) mora svake godine slatiosiguranički list, koji vas informiše o uštedjenom kapitalu u poslovnoj prevenciji i o visini iznosa, koji vas kasnije vjerovatno sleduje.

Ukoliko želite informaciju o ranije uštedjenom kapitalu, a nemate mogućnosti da kontaktirate vašeg bivšeg poslodavca i njegov penzioni fond, možete se obratiti centralnoj službi 2. stuba, koja će u vaše ime prikupiti željene podatke (adresa stoji na kraju ove brošure).

Da biste izbjegli potragu za uštedjenim kapitalom, čuvajte svoje osiguraničke listove.

Posjedujem li uštedjeni kapital i gdje se on nalazi?

Ako mislite da posjedujete uštedjeni kapital, ali ne znate gdje se on nalazi, obratite se centralnoj službi 2. stuba, koja će u vaše ime prikupiti željene podatke (adresa stoji na kraju ove brošure).

Da biste izbjegli da vaša ustanova za štednju kapitala izgubi kontakt sa vama, nemojte zaboraviti da joj sopštite promjenu prebivališta, pogotovo ako selite u inostranstvo.

Prodajni:

BBL, Verkauf Bundespublikationen, CH-3003 Bern

www.bundespublikationen.admin.ch

Art.-Nr. 318.790.SER

05.20 100 860464410

Ova brošura daje opći pregled. Za ocjenu pojedinačnih slučajeva su mjerodavne zakonske odredbe, propisani i ugovorni pravilnici.

Koje korake trebam preduzeti:

1 Ako promijenim poslodavca?

Ako ste osigurani u 2. stubu i mijenjate poslodavca, principijelno ostajete obavezno osigurani i vaš uštedjeni kapital mora biti prebačen na penzioni fond novog poslodavca. Prebacivanje kapitala je zakonski propisano. vaš prijašnji penzioni fond vas mora pitati za kontakt podatke novog penzionog fonda. Ukoliko se to ipak ne desi, vaša je obaveza da novog poslodavca pitate za adresu njegovog penzionog fonda i da je saopštite vašem prijašnjem penzionom fondu da bi mogao prebaciti uštedjeni kapital.

Ako vaš prijašnji penzioni fond ne dobije podatke o penzionom fondu vašeg novog poslodavca, on ne može prebaciti vaš uštedjeni kapital na račun novog fonda već ga prebacuje na račun zaklade za prihvat novca BVG.

Provjerite da li se iznos vašeg uštedjenog kapitala na obračunu vašeg prijašnjeg penzionog fonda slaže sa iznosom koji je naveden na osiguraničkim listom vašeg novog penzionog fonda.

Može se desiti da novi penzioni fond ne može u potpunosti preuzeti prebačeni iznos, jer je nivo štednje niži nego kod prijašnjeg fonda. U tom slučaju se prekomjerni dio uštedjenog kapitala prebacuje na takozvanu ustanovu za štednju.

Provjerite obračun
vaše nove penzione
kase.

2 Ako nakon prekida počnem raditi na novom zaposlenju?

Ako postoji prekid između dva zaposlenja vaš uštedjeni kapital se za to vrijeme nalazi u nekoj od ustanova za štednju kapitala. Kapital mora biti prebačen na penzioni fond vašeg novog poslodavca. On će vam dostaviti upitnik koji treba u potpunosti da popunite.

3 Ako želim dopuniti depozit za prevenciju?

Može biti da je prebačeni uštedjeni kapital prenizak da biste imali pravo na propisani kapital novog penzionog fonda. U tom slučaju vam novi penzioni fond mora omogućiti da jednokratnom uplatom ili u više uplata dopunite vaš depozit za starost. To se naziva dobrovoljni depozit. Kupovina služi tome da se nadoknadi manjak u prevenciji za zaposlene.

Kupovina nikada nije obavezna i po pravilu se može odbiti od poreza.

Ako prekinete radni odnos ili ako je vaše godišnje primanje niže nego iznos koji je potreban za osiguranje u 2. stubu, morate dati da se vaš uštedjeni kapital prebaci u neku od ustanova za štednju kapitala.

Na vama je da date da se vaš uštedjeni kapital prebaci na račun neke ustanove za štednju kapitala i da svoju odluku sopštite vašem prijašnjem penzionom fondu. Ukoliko ne informišete vaš penzioni fond, on će uštedjeni kapital u roku od šest mjeseci, najkasnije nakon dvije godine, prebaciti na račun zaklade za prihvata kapitala BVG (adresa stoji na kraju ove brošure), koja je za to posebno zadužena.

Imate pravo da promijenite ustanovu za štednju kapitala, ako na primjer nadjete drugu ustanovu koja nudi veće kamate.

Ako želite da dobrovoljno nastavite sa prevencijom za zaposlene, možete se osigurati kod zaklade za prihvata kapitala BVG ili kod vašeg prijašnjeg penzionog fonda, ukoliko isti to u svojim propisima dopušta i ukoliko ste osigurani u švicarskom starosnom i porodičnom osiguranju. Odluku o tome morate donijeti odmah po napuštanju penzionog fonda.

Zahtjev za isplatu morate podnijeti Vi.

5 Ako sam nezaposlen / nezaposlena?

Za vrijeme nezaposlenosti vaš uštedjeni kapital mora biti deponovan kod neke od ustanova za štednju kapitala.

Dok primete naknadu za nezaposlene i dnevni iznos od preko 81.90 franka (stanje 2019), obavezno ste osigurani u zakladi za prihvata kapitala BVG za slučaj invalidnosti i smrti, ali ne štedite više na ime prevencije za starost. Doprinosi se pola odbijaju od vaše naknade za nezaposlene, drugu polovicu plaća osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Kod dostizanja starosne dobi za penziju se za nezaposlene osobe okončava moguća penzija za invalide prevencije za zaposlene. Za isplatu vašeg eventualno postojećeg uštedjenog kapitala kod dostizanja starosne dobi za penziju se obratite vašoj ustanovi za štednju kapitala.

Ako ipak želite da se pobrinete za štednju na ime starosne penzije, možete kod zaklade za prihvat kapitala BVG ili kod vašeg prijašnjeg penzionog fonda podnijeti zahtjev za dobrovoljno nastavljanje vaše prevencije za zaposlene, ukoliko je to po njihovim propisima dozvoljeno. Uslov za dobrovoljno nastavljanje je da ste osigurani u švicarskom starosnom i porodičnom osiguranju. Ali odluku o ovome morate donijeti odmah po istupanju iz penzionog fonda.

6 Ako želim da mi se uštedjeni kapital isplati prije starosne dobi za penziju?

Principijelno uštedjeni kapital možete dobiti tek kada primete kompletnu invalidsku penziju. U iznimnim slučajevima kapital možete dobiti i prije penzionisanja.

Za svaku isplatu je potreban potpis muža/supruge ili evidentiranog partnera/partnerke. Osim toga morate priložiti službene dokaze (npr. ugovor o kupovini stana u vlasništvo, potvrdu o napuštanju države, dokaz o samostalnom radu) da bi vam se uštedjeni kapital prijevremeno isplatio. Isplata se mora oporezovati, te ju je potrebno navesti na izjavi o porezu. Detaljne informacije o tome možete dobiti od svog penzionog fonda ili ustanove za štednju kapitala, odnosno vaše kantonalne poreske uprave. U sljedećim slučajevima uštedjeni kapital može biti u potpunosti ili djelimično isplaćen prije penzionisanja:

a) Ako finansiram vlastiti stan

Do 50 godina starosti možete podići ukupan ili djelomičan iznos vašeg uštedjenog kapitala da biste kupili stan. Uslov je da se pri tome radi o stanu koji će vam biti stalno mjesto boravka i da imate ugovor o kupovini. Nakon 50. godine starosti vam se može isplatiti samo dio kapitala. Pažnja: Ako date da vam se isplati dio kapitala, umanjuje vam se depozit 2. stuba. To vodi manjku ili nedostatku kapitala, naročito u starosnom dobu penzije, većinom u slučaju invalidnosti ili smrti.

b) Ako zauvijek napuštam Švicarsku

Vaš uštedjeni kapital vam se po želji može isplatiti ako zauvijek napuštate Švicarsku i podnesete dokaz za to (potvrda službe za stanovništvo itd.). Ako odlazite u zemlju evropske unije ili u zemlju evropske slobodne trgovinske zone, a osigurani ste u starosnoj, porodičnoj i invalidskoj penziji te

zemlje, možete podići samo onaj dio uštedjenog kapitala, koji prelazi zakonskom propisani minimum. Taj takozvani BVG-minimum mora ostati na računu uštedjenog kapitala ili na polisi uštedjenog kapitala u Švicarskoj do dostizanja eventualnog invaliditeta. Vaš penzioni fond vam može reći visinu iznosa vašeg BVG- minimuma. Isti je naveden i na vašem osigurničnom listu, kojeg svake godine dobijete od vašeg penzionog fonda.

c) Ako se počnem baviti samostalnim radom

Ako ne spadate više pod obaveznu prevenciju za zaposlene i želite da se bavite samostalnim radom u Švicarskoj, možete dati da vam se isplati vaš uštedjeni kapital. Uslov je da podnesete dokaz o samostalnom radu. Po napuštanju penzionog fonda vašeg bivšeg poslodavca morate odlučiti, da li želite da podignete kompletan uštedjeni kapital ili samo dio kapitala. Jer samo u tom momentu imate pravo da podijelite vaš uštedjeni kapital na dvije ustanove za štednju kapitala. Time imate mogućnost da podignete samo dio uštedjenog novca, to znači novac sa jednog računa. Jer kod podizanja novca se uvijek mora podići sav novac sa računa. Pažnja: Ako date da vam se isplati dio kapitala, umanjuje vam se depozit 2. stuba. To vodi umanjenom primanju u penzionom dobu, većinom i u slučaju invalidske penzije ili penzije u slučaju smrti, odnosno fali u potpunosti.

d) Ako mi je uštedjeni kapital prenikak

Ako vam je uštedjeni kapital niži od godišnje sume vaših sopstvenih doprinosa, možete podnijeti zahtjev za isplatu uštedjenog kapitala. Da biste saznali da li ispunjavate taj uslov, obratite se vašem penzionom fondu, prije nego on prebaci novac na jednu od ustanova za štednju kapitala.

Šta se dešava sa mojim uštedjenim kapitalom:

7 Ako se razvedem?

U slučaju razvoda braka ili prekida registrovanog partnerstva svaki bračni drug ili partner ima, bez obzira na imovinsko stanje, pravo na dio depozita za prevenciju 2. stuba i na polovinu uštedjenog kapitala, koji je drugi bračni drug stekao za vrijeme trajanja bračne zajednice ili partnerstva.

a) Šta se dešava sa mojim uštedjenim kapitalom?

Dugujete vašem bivšem bračnom drugu ili bivšem partneru / bivšoj partnerki bez obzira na imovinsko stanje polovinu uštedjenog kapitala, kojeg ste stekli za vrijeme trajanja bračne zajednice ili registrovanog partnerstva. Nakon stupanja na snagu presude o razvodu braka vaša ustanova za štednju kapitala taj dio kapitala prebacuje u korist vašeg bivšeg partnera / partnerke na njegov / njen penzioni fond na njegovu / njenu ustanovu za štednju kapitala.

b) Šta se dešava sa uštedjenim kapitalom mog bivšeg partnera / moje bivše partnerke?

Imate pravo na polovinu uštedjenog kapitala kojeg je vaš bivši partner / vaša bivša partnerka stekao / stekla za vrijeme trajanja bračne zajednice ili za vrijeme trajanja partnerstva. Vaš bivši partner / Vaša bivša partnerka vam također moraju uplatiti polovinu svog depozita za prevenciju 2. stuba u vaš penzioni fond. Ukoliko ste osigurani kod nekog penzionog fonda, novac vam se mora prebaciti na neku od ustanova za štednju kapitala po vašem izboru.

8 Ako postanem invalid?

Ako ste stekli pravo na invalidsku penziju iz saveznog invalidskog osiguranja (IV) možete podnijeti zahtjev da vam ustanova za štednju kapitala isplati vaš depozit uštedjenog kapitala. Ustanove za štednju kapitala nude mogućnost da prije dostizanja starosne dobi primete penziju.

Ako ste bili osigurani kod nekog penzionog fonda, ako ste obolili ili imali udes, preporučuje se da sačekate na uštedjeni kapital. Možda dodatno uz penziju IV imate pravo na invalidsku penziju prevencije za zaposlene od vašeg prijašnjeg penzionog fonda. Da biste dobili tu penziju morali biste penzionom fondu vratiti uštedjeni kapital na njihov račun.

9 Kada dostignem starosnu dob za penziju?

Imate pravo na novac sa vašeg računa za štednju kapitala ili vaše polise za štednju kapitala. On vam može biti isplaćen pet godina prije nastupanja starosne dobi za penziju i najkasnije pet godina nakon toga. Po pravilu se iznos isplaćuje odjednom u vidu kapitala.

10 U slučaju nastupanja smrti?

Zakon određuje
koje osobe
su povlaštene.

Zakonom je definisano koje osobe su povlaštene. Principijelno su to preživjeli bračni drug (ili registrovani partner) i djeca. Uštedjeni kapital im se po pravilu isplaćuje odjednom u vidu kapitala. Ukoliko znate da za sobom ne ostavljate bračnog druga (registrovanog partnera) i maloljetnu djecu, preporučujemo vam, da se kod vaše ustanove za štednju kapitala informirate o tome, da li možete i koje povlaštene osobe možete odrediti za vaš uštedjeni kapital i kako u tom slučaju trebate postupiti.

Zavisno od ugovora ili dogovora sa vašom ustanovom za štednju kapitala moguća je isplata penzije.

Rječnik

BVG / BVG-minimum

Savezni zakon o poslovnoj starosnoj odnosno obiteljskoj penziji. BVG određuje ko je obavežno osiguran u poslovnoj prevenciji i određuje visinu naknada, koje penzione kase moraju minimalno dati. Penzione kase imaju pravo da prekorače visinu naknada koje je BVG-minimum zakonski predvidio.

Depozit za starost ili depozit za prevenciju

Depozit osigurane osobe koji služi financiranju njegove preventivne šednje. Depozit za starost se sastoji od sume:

- ▶ uplaćenog uštedjenog kapitala sa kamatama
- ▶ doprinosi za starost sa kamatama;
- ▶ dobrovoljne kupovine sa kamatama.

Penziona kasa (preventivna ustanova)

Svaki poslodavac mora posjedovati ili sopstveni penzioni fond ili se mora priključiti nekoj od postojećih ustanova za prevenciju (zbirna ili zajednička ustanova).

Ustanove za štednju kapitala

Zaklade za štednju služe očuvanju preventivne zaštite. Ako osigurana osoba napusti ustanovu za prevenciju i ne stupi u novu ustanovu za prevenciju, izlazni kapital prema Zakonu o štednji kapitala (FZG) mora biti prebačen na neku ustanovu za štednju kapitala.

Uštedjeni kapital (izlazni kapital)

Radi se o iznosu, koji se na osiguranika prenosi pri napuštanju penzionog fonda. Uštedjeni kapital se sastavljen je od sume doprinosa poslodavca i posloprimaoca, kupovine ili uloga, uključujući kamate.

Uštedjeni kapital se mora kao ulazni kapital prenijeti na novi penzioni fond.

Zaklada za prihvata kapitala

Poslodavci se moraju priključiti nekoj ustanovi za prevenciju. Ukoliko to ne učine, prisilno ih se priključuje zakladi za prihvata kapitala. Na taj način se može sprovesti obaveza osiguravanja u prevenciji za zaposlene. Osim toga zaklada za prihvata kapitala osigurava zaposlene i samostalne koji ne spadaju u obavežno osiguranje 2. stuba, a koji se žele dobrovoljno osigurati. Zakladi za prihvata kapitala se mora prebaciti izlazni kapital osoba koje istupe iz neke ustanove za prevenciju ili ustanove za štednju kapitala a iste ne informišu o tome, na koju novu ustanovu za prevenciju ili ustanovu za štednju kapitala da se prebaci izlazni kapital.

Korisne informacije

Kome se mogu obratiti ako imam pitanja?

Ako imate pitanja vezana za 2. stub, obratite se u prvoj liniji vašem poslodavcu, vašem penzionom fondu ili vašoj ustanovi za štednju kapitala.

Adrese koje vam mogu biti od pomoći:

Zentralstelle 2. Säule (Centralna služba 2. stuba)

Sicherheitsfonds BVG, Geschäftsstelle (Fondovi osiguranja BVG, poslovnica)

Eigerplatz 2, Postfach 1023

3000 Bern 14

Tel.: +41 (0)31 380 79 75

e-mail: info@zentralstelle.ch

internet: www.sfbvg.ch

Zaklada za štednju kapitala za cijelu Švicarsku (na svim jezicima)

Stiftung Auffangeinrichtung BVG (Zaklada za kapital BVG)

Freizügigkeitskonten (Računi uštedjenog kapitala)

Postfach

8050 Zürich

Tel.: +41 (0)41 799 75 75

e-mail: sekretariat@aeis.ch

internet: www.aeis.ch

Prevenција za zaposlene u njemačkom govornom području Švicarske

Stiftung Auffangeinrichtung BVG

Zweigstelle Deutschschweiz

Postfach

8050 Zürich

Tel.: +41 (0)41 799 75 75

Ova ispostava je zadužena za kantone:

AG, AI, AR, BL, BS, GL, LU, NW, OW, SG, SH, SO, SZ, TG, UR, ZG, ZH, BE (bez područja Courtelary, Moutier, La Neuveville), GR (bez područja Bergell, Misox, Puschlav), FR („See- und Sense-bezirk“), VS (Gornji Valis)

Prevenција za zaposlene u francuskom govornom području Švicarske

Fondation institution supplétive LPP

Agence régionale de la Suisse romande

Case postale

1006 Lausanne

Tel.: +41 (0)21 340 63 33

Ova ispostava je zadužena za kantone:

GE, JU, NE, VD, BE (područja Courtelary, Moutier, La Neuveville), FR (bez „See- und Sense-bezirk“), VS (bez Gornjeg Valisa)

Prevenција za zaposlene u italijanskom govornom području Švicarske

Fondazione istituto collettore LPP

Agenzia regionale della Svizzera italiana

Casella postale

6501 Bellinzona

Tel.: +41 (0)91 610 24 24

Ova ispostava je zadužena za kantone:

TI, GR (područja Bergell, Misox, Puschlav)

Informacije i savjetovanje za osiguranike

Udruženje BVG-informacije

www.bvgauskuenfte.ch

Besplatno savjetovanje uz zakazivanje termina

u gradovima Bern, Brugg, Frauenfeld, Genf, Lausanne, Luzern, St. Gallen, Winterthur i Zürich